

Pályázati konstrukció: TOP_PLUSZ-6.1.4-23 „Aktív turizmus fejlesztése”

Projekt azonosítószáma: TOP_PLUSZ-6.1.4-23-BK2-2025-00004

Projekt címe: GirbegurBácska – Kerekezz Bácska hullámain szabadon aktív turizmus fejlesztése az EuroVelo13 kerékpárút-nyomvonal mentén Bács-Kiskun vármegyében

Kedvezményezett neve: BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE ÖNKORMÁNYZATA

Konzorciumi partnerek:

- Bácsalmás Város Önkormányzata,
- Bácsborsód Községi Önkormányzat,
- Csátalja Község Önkormányzata,
- Felső-Bácskai és Homokháti Értékmegőrző Naturpark Egyesület,
- Gara Községi Önkormányzat,
- Kelebia Község Önkormányzata,
- Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség,

Elnyert támogatás: 649 976 636 Forint, mely az alábbiak szerint oszlik meg a projekt partnerek között:

- Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata: 85.053.836 Ft
- Bácsalmás Város Önkormányzata: 180.000.000 Ft
- Bácsborsód Községi Önkormányzat: 15.000.000 Ft
- Csátalja Község Önkormányzata: 15.000.000 Ft
- Felső-Bácskai és Homokháti Értékmegőrző Naturpark Egyesület: 94.550.000 Ft
- Gara Községi Önkormányzat: 54.250.000 Ft
- Kelebia Község Önkormányzata: 180.000.000 Ft
- Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség: 26.122.800 Ft

Támogatás intenzitása: 100%, Uniós, vissza nem térítendő támogatás

Finanszírozó alap: Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA)

Közreműködő Szervezet: Magyar Államkincstár Bács-Kiskun Vármegyei Igazgatóság

Projekt megvalósítás tervezett időszaka: 2025.10.01-2027.07.30.

Projekt célja és tartalma:

A tervezett projekt célja egy olyan komplex élménycsomag kialakítása és az ehhez kapcsolódó infrastruktúra megteremtése, amelynek alapeleme az EuroVelo 13 kerékpáros útvonal, valamint az erre felfűzött 3 túraútvonal-hálózat. Az úthálózat fejlesztésének célja, hogy a kerékpáros hálózat révén az érintett területek attrakciói (látogató- és ökoturisztikai központok, tanösvények, természeti és táji értékek, egyéb látnivalók) elérhetőek legyenek,

ezáltal országos vonzerővel is bíró, jól kerékpározható helyi és térségi hálózatok jöhessenek létre megfelelő látogatómenedzsmenttel.

A cél elérése érdekében a projekt keretében a következő szakmai tevékenységek valósulnak meg:

1. Túraútvonalak kialakítása, kitáblázása

Az úthálózat-fejlesztés keretében a kerékpáros túraútvonalak a már meglévő kerékpáros infrastruktúrák mellett közepes és kisforgalmú közutak, valamint önkormányzati utak használatával teszi lehetővé a térség bejárását. Az EuroVelo 13 Bács-Kiskun vármegyei útvonalán kiemelten fontos szakadási pontnak minősül a Madaras és Bácsalmás közötti rövid, kb. 1500 méteres szakasz. Jelen projektből a kerékpározhatóság érdekében - a helyszíni állapotfelmérést követően - egy 550 méternyi, önkormányzati tulajdonban álló út stabilizálása valósul meg az alábbiak szerint:

- meglévő pálya gréderezése/profilozása.
- 10 cm vastagságban Z063 közúzalék terítése.
- 5 cm vastagságban Z022 közúzalék terítése.
- tömörítés teljes felületen.
- padkarendezés az út két oldalán tömörítéssel.

Az útvonalak kialakítása kitáblázással történik meg, de ezek mellett a teljes útvonalon és a ráfűződő túrautakon útirányjelző táblák, tájékoztató, információs és edukációs táblák is kihelyezésre kerülnek.

A táblarendszer részletes táblázási terv alapján az 1. mérföldköig kerül kidolgozásra. A PET-hez végzett előzetes felmérések alapján a kb. 270 km-nyi kerékpáros túraútvonalon (EuroVelo13 és a kapcsolódó 3 db körtúra) mintegy 400 db kerékpáros útirányjelző tábla, valamint 10 db információs tábla kihelyezése szükséges.

2. Kerékpáros túrázás feltételeinek javítása – a kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése

Kerékpáros pihenőpont kialakítása az EV13 Bács-Kiskun vármegyei szakaszán 10 településen (Kelebia, Tompa, Csikéria, Kunbaja, Bácsalmás, Katymár, Madaras, Bácsborsód, Gara, Csátalja) történik meg. A pihenőpontok egységes arculatúak és ugyanolyan színvonalú szolgáltatás nyújtására alkalmasak. A szolgáltatások között elérhető: fedett, két oldalról szélvédett, min 4 fő részére asztallal és paddal ellátott pihenőpont, vízvétel, szelektív hulladékgyűjtés, szervizpont, tájékoztató táblák, kerékpártámasz.

A pihenőhelyek által igénybe vett ingatlanok a települési önkormányzatok tulajdonában állnak.

3. Kisléptékű attrakciófejlesztés

A tervezett projekt keretében 3 településen valósul meg attrakciófejlesztés.

Kelebián egy 20 méter magas, szintekre osztott kilátó létesül, mellette pedig a földikutyák életét és a helyi élővilágot láthatóvá tevő interaktív bemutató pontot hoznak létre, ehhez kapcsolódóan kerékpáros megállítópont is létesül, valamint ezek kerékpáros, faszervezetes paraván, kamerarendszer, wifi pont, tűzrakóhely, kerítés (200 fm), napelemes

megközelíthetőségét lehetővé tevő makadámutat is kiépítenek 100 fm hosszan. A létesítményekhez kapcsolódóan mobil wc-k beszerzése világítás is létesül és a víznyerő hely kapacitásbővítése is megvalósul. A terület rendezése parkosítással, virágágyások kialakításával történik meg.

Bácsalmáson a Rakétakilövő Látogatóközpont területén létesül egy kerékpáros pihenősziget, relaxációs zóna (ún. csendbuborék), a létesítmény északi részén található, jelenleg raktárként használt épület teljes átalakításával pedig regenerációs helyiségeket alakítanak ki és egy kerékpárjavító automata működtetésével szervizpont is létesül kerékpártartó és kéziszerszámok igénybevételével.

A regenerációs helyiség célja a kerékpárosok fizikai és mentális felfrissülésének támogatása, edzőtermi funkciók nélkül. Az itt elérhető eszközök és szolgáltatások a következőkre fókuszálnak:

- Izomlazítás és nyújtás: Nyújtószőnyegek, habhengerek, masszázspisztolyok, illetve falra szerelt nyújtóeszközök segítik az izmok regenerálódását.
- Regeneráló hőterápia: Melegítőpárnák, helyi hőkezelő eszközök a fáradt izmok ellazítására.
- Frissítő hidroterápia: Lábáztató állomás váltakozó hőmérsékletű vízzel a vérkeringés serkentésére.
- Pihenőtér: Halk zene, félhomály, kényelmes pihenőhelyek, ahol a kerékpárosok ellazulhatnak.

Az objektum közepén kültéri, fedett közösségi tér és grillsütésre alkalmas építmény létesül. A fejlesztés további eleme a létrejövő objektumok megközelítését szolgáló járőrfelületek kialakítása. Kültéri felfrissülési pontként kiépítésre kerül a bejárat közvetlen közelében egy zuhanyozásra, lábmosásra illetve ivóvíz vételezésre alkalmas, rozsdamentes anyagból készülő, árnyékolt kialakítású, 12-20 m² alapterületű kültéri hűsítő zóna, amelyet egy időben több személy is igénybe vehet és amelyhez kiépítésre kerül a használt víz elvezetése és szikkasztós tárolása. A kerékpárok tisztítására, mosására kiépítésre kerülő esővíztározó a racionális vízgazdálkodás feltételeit teremti meg. A vízpazarlás minimalizálása érdekében nyomógombos időzítéssel működő zuhanyzó melegvíz ellátását napelemekkel valósítjuk meg. A nedves ruhák szárítására a hűsítő zónában ruhaszáritó állványokat, rudakat építünk ki.

A Bácsalmási fejlesztések másik helyszíne a település központjában található Kossuth park, ahol motorik parkot és kerékpáros tanösvényt alakítanak ki. A motorik park célja, hogy a túrázók számára pihenési, mozgásfejlesztési, valamint szórakoztató lehetőségeket biztosítson. A talajborításnál a biztonság érdekében ütécscillapító anyagokat (pl. kavics, gumiburkolat) használnak, a terepelemek pedig enyhén hullámos felületek lesznek, amelyek mozgásdinamikai gyakorlatokhoz is alkalmasak. A játékelemek között egyensúlyfejlesztő játékok (egyensúlyozó gerendák és kötéltanpályák, mozgó pallók, lengőhidak), koordinációs eszközök (mini mászófal vagy mászóháló, forgó platformok és rugós mozgáselemek), valamint erőnléti és nyújtóeszközök (húzódzkodók és tolódzkodók a kerékpározás során megterhelt izmok erősítésére, rugós lengőkarok és alacsony intenzitású kardioelemek) is megjelennek. Kiegészítő létesítményként szelektív hulladékgyűjtőket és információs táblákat is kihelyeznek.

A motorik park mellett kap helyet a kerékpáros geológiai tanösvény, amely különböző, az ország eltérő pontjain megtalálható jellegzetes kőzetek, kőzettípusok felhasználásával kerül

kialakításra. Az egyes kőzetek a tanösvény útpályáját, felszínét képezik és az ún. mezítlás parkok koncepciójához hasonlóan kerékpárral lehet felfedezni az egyes kőzetek, burkolóanyagok, felületek jellegzetességeit. A tanösvény mentén elhelyezett ismertetőtáblákon az egyes kőzetek főbb ismérvei, előfordulási helyei is bemutatásra kerülnek. A tanösvény mellett fénykép készítésre alkalmas élménypont kerül kialakításra. A kerékpáros pihenőpont is ehhez kapcsolódóan fog létesülni.

Bácsalmás harmadik fejlesztési helyszíne a Sóstó menti bivalymegfigyelő állomás, ahol a vízibivalyok védelme és a kerékpáros turisták biztonsága érdekében napelemes villanypásztor-rendszer kialakítása tervezett kb. 1,6 km hosszan.

Garán, mint a térség nyugati kapujában egy olyan egyedi arculattal bíró, látványos, ún. instamágnes kialakítása történik meg, amely ún. landartként felhelyezi a területet a turisták mentális térképére. A landart egy térség valamely jellegzetes természeti- vagy kulturális örökségére utaló vagy azt bemutató, főként természetes anyagok felhasználásával készített, tájba illeszkedő, látványos szabadtéri installáció. A landarra építészeti ötletpályázat kiírása szükséges a követelmények és elvárások pontos meghatározásával, a bíráló bizottság tagjainak kijelölésével. Ennek lebonyolítása és a kiválasztott tervek elkészítése az 1. mérföldkőig megtörténik. Fontos kitétel, hogy a leendő attrakció mind megjelenésében, mind anyaghasználatában illeszkedjen a környezetébe, ne legyen hivalkodó, ugyanakkor látványos megjelenése igazi vonzerőt jelentsen a ma még talán nem annyira látogatott, de a természet zavarását nem erősítő turizmus fejlesztésében.

A landarthoz kapcsolódóan a Baja-Vaskút – Gara kerékpárút garai szakaszán (hrs. 0163/2 és 0163/3) kb. 9-10 interaktív megállópontról egy kerékpáros tanösvény (Bíbic tanösvény) kialakítása is tervezett, ahol a Garán található, Natura 2000 (HUKN20004) és ex lege védelem alatt álló szikes tó gazdag madárvilágával, természeti értékeivel, az itt található ritka békafajokkal ismerkedhetnek meg a kerékpáros turisták. Az információs táblák tartószerkezettel kerülnek kialakításra, valamint az egyes állomások madármegfigyelésre is alkalmasak lesznek. A helyszín azért is indokolt, mert a tanösvény, illetve a tőle nem messze létesülő Landart egyrészt a már meglévő kerékpárút-hálózat révén Bajáról és Vaskútról is be tudja vonzani a kerékpáros turistákat a térségbe, valamint az EV13 Bács-Kiskun vármegyei szakaszára, másrészt pedig a mohácsi új Duna-híd kerékpáros kapcsolatainak megépülése után - szervesen csatlakozva a EV13 dunántúli szakaszához – Mohács térségéből is reális kerékpáros célterületté válhat.